

Szerkesztő:

Kazinczy-utca, földszint,
Bérmontellén lejár ismert
kőből fől.
Kéziratokat nem küldünk.

Kiadóhely:

Kazinczy-utca, földszint,
Bérmontellén lejár ismert
kőből fől.

Hirdetésekre szerint:

Egyes szám 5 kr és vasárnap
utáni 1 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Majdani hétfő és szombat után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:

Egyes évre 12 ft.
Fél évre 6 ft.
Negyed évre 3 ft.
Egy hónapra 1 ft.

Videkre postán küldve:

Egyes évre 14 ft — kr.
Fél évre 7 ft — kr.
Negyed évre 3 ft 50 kr.
Egy hónapra 1 ft 20 kr.

Hirdetéseik helyben ártandók.

Milán kirábságnak

Igen illetékes kéz lapunkhoz Buda-
pestről, a következő — apruk tegnap első-
szikének telfogását — sorokat.

Szerbia királyoz osztrák fő-
városban való tarlása folytán a
vélemények, melyszerb miniszter-
vártól kezdve elterjedve volt-
tak, helyesebb irán tiszultak. Be-
végzett dolognak ott, hogy Risz-
tics alig jutva kora, a külpolitika-
ban azonnal látot visz vég-
hez és az oroszbirodat, melyről
ismételt bizonyt adott, azonnal
érvényesíteni.

Ezen feltevélen esetre igen
közélekvő volt, nek dacára sem
a személyi, sem gyi viszonyokon
alapultnak nem l. Hogy minde-
nek előtt az utóból, mint minden-
esetre fontosabbá szólnak: nem
szükséges hosszasan bizonyítani,
hogy Szerbiának Magyaror-
szág loyális keletitkájához való
csatlakozása nerabad választás
eredménye volt, em a feltétlen
szükségessége. Fizi, politikai és
közgazdasági teken Szerbia, mint
keves más Balkán, közvetlen ki-
van téve a szomsz nagyhatalom
befolyásának és volt a feladat,
hogy vagy ezen nézetes tények-
hez alkalmazkoss Ausztria-Ma-
gyarországgal bariszonya lépjen,
a mi végre is, nt a közelmúlt
évek tapasztalataitól tanusítva,
első sorban — gondhatnók kizá-
ról — Szerbi vált előnyére;
vagy pedig az ett befolyásokkal
ellentétbe helyezk, Ausztria-Ma-
gyarországot elleve tegye s cse-
be Oroszországgal jóakarat-
tát vegye igénytelnének értékét
Belgrádban rég ferték.

Ezen szükségéből eredt Szer-
biának monarchiápolitikájához való
csatlakozása; de akzedben kény-
szernek tetszett, azóbb az önzetlen
támogatás hatása in, melyet Szer-
bia monarchiánkól tapasztalt,
spontan összekötté fejlődött.

Ennek folytán tñök legyenek
is Risztics személyiájai, lehe-
tetlen, hogy a tényatalmát, me-

lyek Szerbiát monarchiánkra utalják,
megdönthesse.

Ehhez járul még az is, hogy a
közünk és Szerbia közt fennálló barát-
ságos viszonyból még semmi esetre
sem következik az, hogy Szerbia el-
lenségés magatartással viseltessék Orosz-
ország ellenében. Hiszen köztünk és
az északi birodalom közt elég türhető
viszony létezik s mivel sem indokol-
ható, hogy azok, kik irántunk barát-
ságos érzülettel vannak, már e
m i a t t Oroszország ellen ellenség
lábra álljanak.

De ha Risztics hazájának lét-
feltételeit tiszteltem nem tartva Szer-
bia külpolitikájának eddigi irányáról
lemondani akarna is, még az esetben
is mindig fennállana Milán király elha-
tározása, aki sokkal több belátással
bir, sokkal önállóbb és erősebb,
hogysém megengedné, egy miniszter-
nek oly kalandor politikát követését,
mely az országra és dynastiára okve-
len egyformán veszedelmes lenne.
Másképp Riszticsnek nincs sem me-
részsége, sem ereje ahhoz, hogy olyas-
mire vállalkozzék, a mi eljárása ellen
a dynastia legitím érdekeit prov-
cálná. Jól tudja ő, hogy ez esetben
sokkal hatalmasabb erők érvényesül-
nének, mint azok, melyek terveik
megvalósulását árutakon és conspira-
ciók műhelyeiben keresik.

Ha tehát Milán király Bécsben
megnyugtató nyilatkozatokat tett, ak-
kor másrészt arról is meggyőződést
nyerendett, hogy Ausztria-Magyaror-
szág rokonszenve iránta és országa
iránt nem csökkent és hogy Ausztria-
Magyarország tevékeny barátságára
minden körülmények közt számíthat.

Tisza Kálmán miniszterelnök Tarkovich
államtitkár kiseretében csütörtökön este két
napra Bécsbe utazott és vasárnap reggel tér
vissza. A miniszterelnök valószínűleg csak egy
pár nappal később utazik Gesztre. Báró Orczy
miniszter szintén Bécsbe utazott.

A fennel szabadtólóttó illetve vámköltet meg-
szüntetése iránt már hosszabb idő óta folytak
tanácskozások. A megszűntetési módokat tervezetnek
kidolgozása annak idején albizottságra ruházott, mely
munkáját már elkészült. Az albizottsági munkát
megvitására Zichy Ágost gr. kormányzó enquete-ot

gét, a szárnyaló ambíció elrepül s helyette az ide-
genzserűség s különös helyzete köti le az agyat, a
szívet.

Különös gondolatok könek meg engem is, midőn
kilépve a kised barát körből, hogy ugy ne mondjam
feléjük a világ színpadára: midőn azon kérelemmel
járlok és sorok olvasóihoz, melyen tisztelt: pártfogóm
és jó barátimhoz: méltóztatassanak nekem lehetővé
tenni, hogy megszorgolhassam a puskaport, vagyis
más szóval: méltóztatassanak első dolgozatomra praen-
umerálni.

Munkáimnak címe: „Az ugorka savanyítá-
s elmélete.” Utóbbi munka. Nehéz feladattal
álltam szemközt, de megmunkáltam vele. És annak is
örülök, hogy noha művem tudományos buvárlat és ta-
nulmány eredménye, azon, — merek örülni előre a
criticának — nincs semmi academicus máz, bátran
veheti kezébe a szaktudós és laikus egyaránt Mindenki
fog benne egyet-mást, élvezhetőt találni. — A könyv
csak diszkutiáción és pedig illusztrálva jelenik meg.
Az illusztrációk a Mauthner múlt évi legnagyobb képes
árjegyzékéből vett képek után készültek eredeti
máskolatban, stb.

Az előfizetésekre serkentő szó, vélemé-
nyem szerint, pompásan volt tartva. Hat és
meghat. Tiszára el voltam készülvé, hogy
tökre teszem a könyhát és a ponyvát. A
konyhaművészet tapogatózását az ugorka sa-
vanyítása körül könyvem nyilván valóvá tette.
Könyvem valóban egy nagy reform előfutár-
jának ígérkezett, mely az ugorka savanyítás-
nak legpracticusabb módjára adja meg az im-
pulsust.

De most az előfizetők a fő. Vekony pénzű
legény vagyok. A magam emberségéből alig
ha szedik ki az ugorka savanyítás reformját
célzó munkámat, — azt bölcselem tudtam.
Egyszerre jó barátaimra gondoltam. Nekem
annyi a barátom, hogy se szeri, se száma.
Majd istápolják azok nemes célomat, segí-
teni és praenumerálni fognak. Mindjárt nyom-
ban a főtörre is bandukoltam felhajszolni őket
s egyenként megfogni az ugorka savanyítás
elméletének.

— Szervus Ödön! — szoltam egy
nyurga, szeplős gyerekhez, van-e érkezé-
sed?

— Van. Eppen seprük azt az utozát, a
hol Ilonka lakik. Nem lehet most ott mász-
kálni, gusztlálni és phantasiálni, az iszonyu
portól.

— No ez jó — mondtam lelkesedve,
a könyvre, illetőleg Ödönre, mint praenumerásra
gondolva.

— Jó ördög — mondta ő nyoszörögve,
Ilonkára, a gustára, a phantasiálásra és a po-
ros utcára gondolva.

— Te, — csimpajkodtam bizodalmasan a
karjába — egy nagy reform pártfogójának
akarlak meggyerni.

hívtát egybe, mely — mint a „Bud. Corr.” Fiuméből
jelenti — csütörtökön kezdte meg tanácskozásait. A
tárgyalásokon a kormányzó elnököl, s részt vesznek
benne, a tengerészeti hatóság közegében kívül a pénzügy-
minisztérium részéről Turóczy Adolt pénzügyi fő-
tanácsos és fővámigazgató, a kereskedelmi minisztérium
részéről pedig Batthyány Tivadar gr. miniszteri titkár
és tengerészeti előadó. A szabadtólóttó megszűntetésé-
nek időpontját a bizottság nem fogja megállapítani;
ez a kormány, illetve, esetleg, a törvényhozás felada-
tát képezi.

Segélyt az árvízkarosul- taknak!

Ná v a y Imre Csanádmegye kitűnő fő-
jegyzőjétől vettük és adjuk az alábbiigen meg-
szívelésre méltó felhívást:

T. szerkesztő ur!

Azon nagy csapás, mely a kis-tiszai zsi-
lip beszakadása által a legszebb reményekre
jogosító termési kilátások mellett, az aratás
közében egész váratlanul a H.-M.-Vásárhely
és Makó közötti vidéket érte Csanádmegye
területéből két község — Földeák és Lele
községek határait sújtotta.

Az árvíz Földeák község határából 5000
hold uradalmi és 300 hold községi földet,
Lele község határában 11000 hold uradalmi
földet vagyis a község egész határát elbori-
totta és azon felül ezen község Belterület-
től ötvenkét ház és beltelek is víz alá
jutott.

Ezen csapás következtében a községi la-
kosok közül Földeákon mintegy 50 család,
Lelel pedig a községnek csaknem minden
lakosa összesen mintegy 250 család maradt
munka és keresetforrás nélkül és jutott a leg-
nagyobb nyomor és inségbe.

A H.-M.-Vásárhely és Makó között el-
borított egész területen a legnagyobb csapás
Lele községét érte.

Ezen község lakosai ugyanis a lelei ura-
dalom telepítvényesei lévén, a telepítvényes
ügy rendezése alkalmával kútelket nem kap-
tak és összes birtokuk a községben levő bel-
telekből állván, melyre házaikat építették, —
keresetforrásukat részben az uradalomtól ha-
szonbérbe vett néhány holdnyi terület műve-
lése képezi, részben pedig mint az uradalom
felfogadott mezei munkásai, aratói és nap-
számosai tartják fűnn magukat és családjaikat.

Jelenleg a község egész határa el van
borítva az árvíz által; a község maga az ár-
tenger által körülveve szigetben áll és az
árvíz részben a községbe is behatolt és 52
ház jutott víz alá.

Barátom összeronszolta a hepehupás
homlokát.

— Nem értelek.

— Persze, hogy nem értesz. Nagyon az
elejen vagyunk meg, aztán nagy sor ám az.
Van-e neked nemzetgazdasági érzéked ah-
hoz, milyeu gyarló methódusa volt eddig az
ugorka savanyításnak. Ez nem maradhat így.
Reformálni kell. Az ugorka savanyításnak én
leszek a reformátora.

Barátom idegeskedett.

— De hát mi közöm nekem ezekhez.
— Sok. A dolog egészen új, nincsenek
hangolva hozzá a kedélyek. Teljesen együtt
érzek Auzel Béla bárával. Az indirecte recla-
meirozásnak kétségtelen nagy haszna van. És
érts meg barátom — e közben még jobban
belesimpajkodtam barátom karjába — az
ugorkasavanyítás reformjának végtelen szük-
ségsége van az indirecte reclame-ra — kedvesen
mosolygottam az arcába: — egy könyvre. E
tekintetben van szükségem rád. Fizess elő
a könyvemre!

Barátom elkomolyodott.

— Most már értelek. De minek ehhez
annyi beszéd? Az ugorka helyett majd en-
gem savanyítottál be. (Valóban annyira elsa-
ványodott az arcza, hogy szinte igazat adtam
neki.) Szerencsétlen helyen kopogtatsz. Sze-
gyény vagyok én, templom egere. Egyéb
könyvet se veszek a kalendariumnál. Azt is a
névnapok evidentiában tartása céljából. Mi-
nek a könyv? Van elég a kölcsönkönyv-
tárban.

Feleslegesnek láttam több szó vesztege-
tését, meg azt, hogy karomat fűzre tartsam
az övében. Meleg volt. Ő is párolgott kívánc-
s az ugorkasavanyítás reformátorától, én is a
névnapok statisticusától. Hirtelen azon kezdte,
hogy aligha poros már az Ilonkák utcájá és
ellábot.

Ismét egyedül hallgattam, nem a tenger
mormolását, hanem a kis formás és nagy
formátlan cipőcsékek és cipők csoszogását, a
mint oda pacsolkodtak az asphalte-hoz. Hasi-
toltam szétüre a levőt, hajszoltam a praen-
umeransokat eredménytelenül. Megállítottam
Jenőt, Elemért, Tihamért, nem használt. Ki-
nél oratói vágtam, kinél csak forró kása ke-
rülése, minden cizetoma nélkül bajtoltam ki a
mezelen igazságot az ugorkasavanyítást ille-
tőleg. Így se, ugyse fordult jóra az ügyem.

Pedig mind jó cimborra volt egy lábog. Pár-
ban secunáriusnak eljött volna valamennyi,
praenumerásnak egy se jött el.

Már már afele érzelmeik ke.ülgettek, mint

A község lakosai az árvíz által minden
keresetforrásuktól egyszerre fosztattak meg,
és oly súlyos helyzetbe jutottak, miszerint a
vármegye alispánjának, a belügyminisztérium
által engedélyezett államségélyből három hé-
ten át a községnek csaknem minden lakosát
élelmezni kellett.

A szorgalmas és munkaszerető lakosság
szívesen dolgoznék és keresné meg téliro való
szükségletét, azonban a szerencsétlenség az
aratás külsőben, midőn az aratók már min-
denütt felfogadva voltak következésképpen be-
és a szomszados uradalmak is mind víz alá
kerülvén — az aratási munkáktól a folyó évre
már estelek, egyéb munkájuk után pedig nem
lesznek képesek annyit beszerezni, hogy maguk
és családjaik téli fenntartását biztosíthassák,
és azon felül magukat össze vetőmaggal is
elláthassák.

Lele község lakossága tehát a legnagyobb
nyomor és inségnek néz eléje ha sorokon
embertársaink jószívűsége és áldozatkészsége
nem segít.

Súlyosbítja helyzetüket, hogy a község
mint erkölcsi testület sem bir semmi vagyon-
nal és miután a községi adózás tekintetében
az uradalommal egy jelentéktelen összegben
kiegyezte van s így kiadásait csak a köz-
ségi lakosságra kivetett községi adóval fedezzi
a községi lakosság pedig jelenleg fizetékép-
telenné vált: ennél fogva a község sem ké-
pes magát és iskoláját segély nélkül fann-
tartani.

Tekintve tehát a Lele községet egészben
és Földeák község lakosait részben ért su-
lyos csapásra — azon kérelemmel fordulok a
tekintetes Szerkesztő Ur elé, miszerint könyör-
adamány nyújtása céljából Csanádmegye
inségbe jutott árvíz karosultjai nyomorára a
nagy közönség figyelmét felhívni szíves-
kedjek.

Makó, 1887. júniushó 30.

Mély tisztelettel

Ná v a y,

Csanádmegye főjegyzője.

Nagy készséggel fogad el lapunk a vízká-
rosultak részére adakozásokat, a mire lapunk
közönségét a mélyen sújtottak érdekében fel is
hívjuk.

A magyar alföld egyik legdusabb vidéké-
nek lakóit, meg kell mentenünk a jölétnek és
a magyarságnak!

A szerk.

mikor az elítelt harmadsznr apellál, mikor
összeakasztottam Bandival. Bandi jó fiu. Lo-
vágias, érző kebel. Nagy fekete szeméből
olyan jóakarat sugárzik, mint hogy egyszerre
kész az ember, szívből, igazán szeretni.

— Pajtás, — szoltam hozzá — valami
nagy ügyem van.

— Beszélj.

— Egy könyvet irtam. Nem vannád
meg?

Barátom felpillantott a bárányfelhős égre.
Nagyot gondolt és nyilatkozott.

— Tudod, a könyvet nem veszem meg,
de van egy feltételem. Valami pompás nu-
merákat raktam a lotterióba. Andungom van,
hogy kijönnek. Akkor egyszerre nagyon gaz-
dag emberré leszek. Tudod mit, a barátság-
nak is hozok egy áldozatot: ki adom a saját
költségemre a könyvedet.

Ra se hallgattam erre a beszédre. Olybá
vettem, mintha katona banda muzsikálna
nagy ágyú szó közt. Ha nyerünk, . . . mi-
csoda feltétel! és micsoda reménység, — egy
az akasztással.

De hát régi nagy szó az, hogy az ördög
nem alszik. Egyszer csak Bandi rejtélyes és
diadalmas képpel jött hozzám.

— De bönöm, hogy a múlt pénteken
veled találkoztam.

— Miért? — kérdem nagy esodálkozva.

— Mert nyertem és így könyvtárodvá
tettél.

Megörültem és indignálodtam.

— Miért te, hát olyan áldozat egy
százaz?

Barátom kisse bánatos tonusból zengett.
— Nem; mert őszintén szólna a hordár-
nak is kétszer annyit ígertem, a kivel a nu-
merákat a lotterióba küldtem, de tudod főlét
a t u l a j d o n j o t t o l, meg utóbb nekem
is nyilatkoznom kellene e tárgyban. Az nekem
módtalan alkalmatlan lenne.

Mosolygottam és örömmel gondoltam az
uborka savanyítás reformjára, melynek meg-
jelenése előtt mi akadály se állott.

Ezek után pedig a t. olvasó közön-
ség kérdezheti méltán, hogy miért az ugorka
savanyítás elmélete czimu művem dacára se
jelent meg tudomásukkal a könyvpiacon? Arra
könnyű felelni. Barátom le aként nyert, mint
a t e m e s v á r i h i v a t a l s z o l g a s
a így az ugorka savanyítás elméletét tárgyaló
könyvem is beborult. Nem rajtam múlt hát
ursim és hölgyeim, tessék az ugorka sa-
vanyítás körül — az eddigi methodussal meg-
elégedni.

Verner László.

T A N Ú G Y.

— Aradi iskolák értesítői. —

(III. közlemény)

3. Az aradi állami felső leányiskola tudó-
sítványai az 1886—87. iskolai évről. A gond-
nokság megbízásából közli Ekkert Irma, igaz-
gatóm. 1887. Nyomatott Réthy L. és Fianál.
(17 lap.)

„Néhány szó a növevelés céljairól” czim
alatt alkalmasint az igazgatótól tollából legna-
gyobb részt helyes érvelésű és gyakorlati
cikk van az értesítő elején. Az igazgatótól
főllgása szerint a szegény leány végezzon
négy, legfőbb hat elemi osztályt és azután
menjen a női ipariskolába. Az igazgatótól a
a szegény ember leányát a szélesebb körű
művelésre nem tartja általában hivatottnak,
erre már csak a gazdagok leányait látja hi-
vatottnak. Ez a principium egészen véve
azért nem állhat meg, mert a szegényebb
sorú gyermekek — kivált a leányak egy-
általában nagyon szorgalmasak; a ki pedig
egyszer megérezte a tanulást, a tanulásban
pedig a tudágyat, vajmi nehéz lesz azt attól
visszatarthatnunk! Azután csak a vagyonosok
gyermekei élvezzék majdnem kizárólag a na-
gyobb körű műveltséget, a szegény középosz-
tály gyermeke pedig örüljön, ha foltozni és
varrni, horgolni és himezni, főzni és sópörni
tud?

Nem tartom szerencsés gondolatnak a ne-
velés-tanítás téreire is bevenni a vagyonkérdést.
Nincs az a szegény leány, ki ne tudná, ne
érezné az ő szorony körülményeit és ha ő
mégis mindazonáltal megizelvéen a tudomány
és műveltség örömeit hozó befolyását, miért őt
attól visszatartani, hogy azt minél inkább él-
vezze?

Álárjuk azonban szóról-szóra, a mit az
igen tisztelt igazgatótól mond a leánygyer-
mekeknél is tapasztalt visszaesésről.

„Tekintünk a szűk ambícióját, mely
ama forró vágyból ered, hogy gyermekeiknek
könnyelmesebb életmódot biztosítsanak, mint a
mínő a sora nekikjutott osztályrészt. Ez va-
lami kényér kereseti pályára való kiképezés,
persze olyanra, mely tudományos színezettel
bir. A leányka az elemi osztályokból kitűnő
bizonyítványokat hoz, tehát tanítóúrnok szán-
ják. De gyakran megesik, hogy már a fel-
sőbb osztályokban nem bir oly fényes ered-
ményt felmutatni, mert vagy a nyugalom,
vagy a tehetség hiányzik, de ezt tekintetbe
sem véve, csak tovább tanítatják. Ugyan e
jelenség mutatkozik a fiúknál is, akárhány
kitűnő bizonyítvánnyal hagyja el az elemi
iskolát és a középiskolában alig bir keresztül
vergődni, mi nyilvános jele gyenge tehetségé-
nek: az elemi ismereteket könnyen elsajá-
tította, de magasabb tanulmányra nem ter-
mett. A legkevesebb szülő akarja azonban
ezt belátni, hanem váltig más körülmények-

A miről a százsorszöpek beszélnek.

— Eredeti regény egy kötetben. —

(3. Folyt.) (Mindon jog fenntartva.)

Irtá: Zachariás Kallós Ilonka.

V.

Igy mult el a szép május, a meleg ju-
nius folytonos mulatság közt.

Egy júniusi forró napon Margit fejfájás-
ról panaszkodott, és így nem is mentek el a
tervezett kirándulásra. Este felé a lányok a
parkban törték élvezni a hűvösödni kezdő le-
vegőt. Sétálgattak a park szádosos fáai alatt,
melyeket nem metszett divatos formákba, a
kertész állója, hanem szabadon terjesztették
szét őriási águkat; az egész park kisse va-
donszerű volt, a fák alatt, a cserjék szabadon
tenyésztek, több helyt áttörhetlen bozót ké-
peztek a fák és cserjék izsalagzalt átfont ágai;
csak is az utak és a kastély előtti néhány vir-
rág tábla volt kertész által gondozva. Itt-ott
a fák közzé volt, elrejtve néhány kis lugas,
mely kellemes pihenőül kínálkozott a magányt
keresőnek.

Egy ily ártajett kis lugasba ültek le
hosszas óta után Margit és Hajnalka. Szótla-
niul ültek egymás mellett. Margit karját Haj-
nalka dereka körül fonta, az pedig Margit
keblére hajtá fejét.

A nap még bekandikált a lombok között
s bucsuzó sugarai aranyos színt kölcsönöztek a
fák leveleinek. A nappal madár daltól han-
gos park, most csendes, mint egy álomra ké-
szülő, csak néha hallatszik a távolból egy-egy
fölműle éneke, olyan halkán, hogy alátó
dalnak is be illik.

A két grófi leány álmatagon tilt egy-
más mellett, talán a természet szépségén me-
rengtek, vagy az elmúlt zajos napok emléken
időzött gondolatuk, az is lehet, hogy mind-
ketten azt találgatták, hogy miről gondolko-
zik most a másik.

Gyora léptek zaja verte fel őket ábránd-
jaikból, a szinte megijedve néztek azon irányba,
honnan a zaj hallatszott.

Dezód alakja tűnt fel az út kanyarulatá-
nál, sötét színn lovagló öltöny fedte deli ter-
metét, homlokáról feltámasztotta kalapját, hogy
forró homlokát földidőre a fák alatt terjengő
hűvöz le; egyik kezében egy csomó érett
búza kalászt hozott, bizonyosan egy olyan
tábláról, mit már arattatni akart, másik ke-
zével szórakoztatlan csapkodott lovag vesező-
jével. Lehajtott fejfel haladt; nagyon el lehe-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Julius)

„Az ugorka savany elmélete.”

— Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája. —

Egyszer, nem is lebhásként, valami
forró canicula napon egyénos ötlet ka-
pott meg, hogy kiadok egyvát. Járattam
megvált választottam nag. Művemnek az
lett volna címe: „Az ugorka savany-
nyítás elmélete.” Ekkor erre a
nagyserző themára bukkantakkorát ugrot-
tam, mint Archimedes, mi fajsúly tüne-
ményét felfedezte. Pompásorjett rokon-
ságom majdnemmindenegyikűjspezialista
az ugorkát illetőleg. Nagyt, a buczkai
gróf buczkás kertjében olyárakát pro-
ducál, hogy csudájára járnaesen annak
a csudaugorkának magja „Mauthneré-
se. Némén, a kedves és nyí fehére fókó-
tós amazon, a kovászos u. eltervének
kikülölt művésze, mag egy k, korra és
tapasztalatokra sokkal fiatalabbnak, a ki
oly finom-rozsos f

után Trefort közoktatásiügyi miniszter id. Ormos Zsigmond urnak, megyénk nagyerőmű főispánjának kiválóan ajánlotta a lippa-temesvári bányák kiaknázását, támogatását, a magyar részről nem fog hiányozni sem buzditás, sem áldozatkészség.

— **Lökötök.** Valerian Juon szabad-helyi lakos kárára ismeretlen lökötök a köz ségi legelőről két 150 ftr értékű lovat hajtottak el. A tetteseket nyomozzák.

— **Czéhbejegyzés.** A b-gyalai kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság Porosz Ignátnak szül. Weisberger Teréz özvegyi vegyeskereskedését bejegyezte.

— **Iparügyek.** Iparigazolványt nyertek Aradon Marx Ernő és Fejér fűszer-, gyarmat és csomago kereskedése. Békés megyében Veszton: Parais Károly csizmadia iparra. Csanád megyében Makón: Darabos István szűcsiparra, özv. Martonossy Mihályné szül. Kis Mária szatósiparra, mig ellenben Aradon: Jakablovits Józsefné szül. Schwarcz Amália szűcsiparát megszüntette.

Hazánk és a főváros.

— **Kovács Zsigmond püspök halála.** Kovács Zsigmond veszprémi megyei püspök kedden délután meghalt. Kovács Zsigmond Zalamegyében Bánok-Szent-Györgyön született, 1820. oct. 21-én. Atyja Kovács Antal gazdatiszt volt a herszeg Esterházy uradalomban s fiának nevelítéséről és kellő kiképzéséről gondoskodva, a gymnasium alsóbb osztályaira Nagy-Kanizsára, majd a VI. osztályra Varsára küldötte, hogy itt a horvát nyelvben is jártasságot szerezzen. A bölcsészeti tanulmányokat Pécsett hallgatta 1835—1836-ig. Ennek végeztével a veszprémi papnövevénybe vétetén fel, 1837-1841 között a békési Pázmáneumban végzett hittani tanulmányait. Mint hittudor térve haza, áldozatára szenteltetett s 1844-ben Csahibé kúldetett segédlelkész gyanánt. De még ugyancsak ebben tanulmányi felügyelővé nevezetett ki a pesti közpapi-növevénybe. E minőségben, mint helyettes tanár, a magyar királyi egyetem hittani karában működött 1850-ig, s többek közt jelen teken irodalmi munkáit is fejtett ki. Megírta a Szent István tisztelet kiadásának megjelölését „Körkérdések” című művét, 1850-ben püspöke: Rencolder János szentszéki jegyzővé s püspöki titkárrá nevezte ki s maga mellé hívta. Kovács Zsigmondnak a veszprémi püspök oldalánál a káptalanban csakhamar nagy előmenetele nyílt. Már 1851-ben szentszéki elnöke, 1854-ben püspöki irodagazgatóvá s ugyancsak ebben oldalkanonikká mozdították elő. Mint kanonok is fokról-fokra emelkedett. 1857-ben pápai főesperessé, 1858-ban, a szent Péterről nevezett, bodrogmonostori címzetes apátá, 1866-ban szegedi főesperessé nevezetett ki, 1867-ben a királyi tábla praelectus lett s ennek következtében lakását a fővárosba tette át, hogy itt, mint ez országos törvényszék bírja működhesse. Utóbb a törvényszékeket átalakították, s az egyházi ünnekeket megszüntették. Kovács Zsigmondot a királyi elhatározás 1869-ben, január 26-án az akkor árszedésben levő pécsi püspökségre hívta meg, melybe ez év augusztus hó 25-én be is iktatták. A pécsi püspöki megyét 8 évig kormányozta. Az 1877. év május havában a veszprémi püspöki székre helyezették át. A király ő felsége több ízben kitüntette a főpapot. Így 1874-ben valóságos titkos tanácsossá nevezte ki; 1885-ben pedig a vaskoronarend első osztályú jelvényét nyerte. — A boldogult főpapot tegnap temették el, örösi részvét mellett!

— **A jelöltek comédiája.** Mint egyik budapesti lap satyriájára, a Csiky Gergely comical tollára vár amaz időszerű vigjáték megírása, melynek csoportos hősei a képviselőjelöltek volnának. Nem azokat a jelölteket értjük, kik megalkult párt élén küzdöttek a kisebbségben maradtak. Ezek komoly jelöltek voltak, minők a politikai barchoz kellenek. — Ama furesz fővárosi jelöltekől kellene szólni a vigjáték satyriájának, kik magok adták ki magukat jelölteknek, de zászlóra nem került a nevük. A reménykedés, kapaszkodás, hűsködés jelöltoj, kik egy hónappal ezelőtt még a Hangliokozkban sugárzó arccal sugták meg bizalmas ismerőseiknek, hogy nagy megtiszteltetés érte őket: polgárok bizodalma ajánlotta fel nekik a mandátumot. — El is tűnt a kieszőlők csakhamar az ilyen reménykedő, a mikor aztán megtudták, „oda lenn,” hogy a polgárság bizodalma két kortes szomszából áll, kik harmadik társát már nem tudták szerezni magukhoz s így még csak a jó előre kiírt programbezeredést sem lehetett megtartani. Volt, ki beírte hírlapi híreszteléssel, hogy ő is szóba került valahol s aztán büszkén csófolgatta meg a hirt, mert neki nem kell a „savanyu szób.” Volt, ki neki indult tározájában tiszter forinttal, hogy kerüljön legyen s mintán pár ezerezen tul adott, tudta meg, hogy a pénzen kívül még valami egyébre is volna szüksége, hogy meglegyen. Sok tapasztalta, hogy a mit könnyűnek hitt a távolból, az nem valami könnyű dolog a kerületben. A választás rostája az idén erősebben rostált, mint három évvel ezelőtt, s furesz felsőlécsé egész balmazsa állna Csiky Gergely rendelkezésére, ha megakarná írni „A jelöltek” comédiáját.

— **A Margitsziget hídja.** Rég rajudó terve a fővárosnak, hogy a Margitsziget a Margithidval összeköttesse. A terv megvalósításának sok akadály volt, melyeket most Atzél Béla bárónak, a főváros emeléseért ujjában sokat fáradozik, sikerült elhárítani. Atzél bárónak ugyanis egy belga bankház ki-jelentette, hogy s hidat a Margitszigettel összekötő s a vadsziget parját kiépíti, ha harminczöt éven át személyenkint három krajczár hidamut szedhet. Az építési költség körülbelül egy millió ftra fog rugni és a belga vállalkozó szerint egy év alatt a munka be lesz fejezhető. Most már azon fordult meg a terv kivitele, hogy József főherczeg, a sziget tulajdonosa, megadja-e beleegyezését.

Ezt Atzél Béla bárónak sikerült kieszaközölnie, valamint Baross közmunka- és közlekedésügyi miniszter beleegyezését is és így remélhető, hogy a terv keresztül is fog vitetni.

— **Rövid hírek.** Birtokvásárlás. A „Pester Lloyd” közli, hogy Károlyi István gróf, a Mitrovsky Vladimir-féle kondorosi uradalmat, a fundus instructissal és ideit terméssel együtt 1.450.000 ftron megvette. — A czeplédi polgármester jelentést tett az alispánnak, hogy a választás alkalmából támadt izgalom már csillapul s ezért a katonaság el-távolítását kérte; más rendezésről nem történt, mint hogy egy lipótvári fegyházból most kiszabadult cipész lázitan próbált, de rögtön elfogták. — Győrött feltűntest kelt Steiner Józsefnek, a dunagőzhajózási társulat ottani titkárnak, rejtélyes eltűnése; ő maga egy levélben adósságait adta okul, de adóssága mind össze pár száz forint. — Frigyes főherczeg Pozsonyban kanyarokban megbetegedett, a beteg-ség azonban nem ad okot aggodalomra. — A bihari helyi vasutak nagyváradi-mihályfalvai és székelyhid-margitai vonalain megtartották a műszak-rendőrt bejáratát, mindent kielégítő állapotban találtak. — Szabadkán a Mukics-párt szerdán este nagy fáklásmenete-rendezett volt képviselőjelöltye tiszteletére. Hírlik, hogy a megválasztott Horváth Mór képviselő lemond.

A nagy világ.

— **Bismarck a magányban.** Bismarck herczeg állapotán a friedrichshuhi levegő sokat javított, amint hogy rendszeren az ottani erdők ozondus levegője szokta a vascancelláris gyöngyölgő erejét ismét visszaadni. A herczeg nagyon visszaadni. A herczeg nagyon visszavonultan él, de mindennap tesz az erdőkben nagyobb kirándulásokat néha szekerem, néha gyalog, gyakran 4—5 órányira. Munkáitai felkeresi dolog közben, vagy házikóikban s ilyenkor nem mulasztja el napi bérüket valamivel megoldogatni. Ezért aztán munkáitai mindig a legnagyobb örömmel töltözik. A herczeg különben azt a pénzt, amit munkáitai a munkások betegségyőző pénzátára számára tartoznak fizetni, takarékpénztári könyvekben szokta nekik visszaadni, s ezzel is elősegíti takarékoságukat.

— **Egy korcsmárosné grófi szeretője.** Római hír szerint ott nagy botány készül az olasz aristocratiában. Néhány nappal ezelőtt X. grófné, egy olasz herczeg leánya s nővére Róma város egyik legfőbb tisztviselőjének, megjelent a Vaticánban s külön kihallgatást kért a pápától. Rögtön bebocsátották, a grófné térdre borult a szentatyja előtt és sirva kérte a pápa közbenjárását férje ellen, a ki őtől pártizásával végromlással fenyegeti gyermekei vagyonát. Köztudomású dolog, hogy X. gróf néhány év óta folytat már szerelmi viszonyt egy közönséges csaplósnéval, egy vörashajú paraszt szépséggel. — Ez a nő annyira lebilincselte a gróft, hogy az nem is tud meglelni nélküle s rákötöti az egész vagyonát erre a parasztnőre, a ki különben törvényes házasságban él egy hozzávaló emberrel. XIII. Leó megígérte közbenjárását a grófnak, de a szerelmes grófné tan meg a pápa befolyása s változathatja meg a akkor a grófné, a ki több gyermek anyja, megindítja a válópert férje ellen. Az eset nagy feltűnést kelt, főleg azért, mert a vörshajú korcsmárosné imádója egyike az olasz aristocratis vezéreinek s igen befolyásos tagja az olasz clericalis pártnak.

— **Állás nélkül.** Gabler, szül. Dubois Agnes 18 éves francia nevelőnő körülbelül 14 nappal ezelőtt Bécsből Budapestre jött, hogy ott francia leckeórákat adásból tartsa fenn magát. A „Páris” fogadóban vett fel lakást s a teljesen idegen, s csupán a francia nyelvet beszélő fiatal nő e 14 nap alatt bejárta az egész fővárost, de sikertelenül, nem tudott sehol alkalmatást kapni. A szerencsétlen idegen nőnek ez idő alatt minden pénze elfogyott, s minden támasz, ismerős és segélyforrás nélkül állott a fővárosban. A sötét jövő kétségbeesett gondolatot ébresztett a fiatal nő lelkében, elhatározta, hogy a nyomor elől a halálba menekül. Csütörtök este fél kiment a Dunaparta, s körülbelül két óra hosszat járt fel-alá, folyton az öngyilkosság gondolatával tölve. Végre elhatározta magát, s a kezében volt kis csomagot, a melyben iratai és bizonyítványai voltak, ledobta a földre, s gyors léptekkel a Dunának tartott. A közelben állomásozó rendőr, a ki régen figyelemmel kísérté a leányt, a gyanus mozdulatokra előlépett, s éppen abban a pillanatban kapta meg a szerencsétlen, mikor az a habok közt akarta vetni magát. Bekísérte a főkapitánysághoz, a hol a boldogtalan leány zokogva vallotta be, hogy meg akart válni az életől, a melyben becsülettel nem képes magát fenntartani.

— **A leégett „Opera Comique” maradványait** a napokban árverelték el nyilvánosan. A vásárlásra 150-en jelentkeztek. A legkisebb ajánlat 10.000 frank volt, mig végre Chalignac ur megvette az egész romhalmazzt 20, 200 frankért. Köteles azonban minden arany és ezüst tárgyat, szobrot vagy hangszert, a mit még a romok között találni lehet s kincstárnak visszaszállgatni.

— **Rövid hírek.** Mackenzie dr. a hirmeves angol gégeorvos, a ki német trónörökös baján is segített, a gégetükrészt alkalmazzását a budapesti egyetemen tanulta. — A leégett opera comique igazgatója még Lola Beth énekesnőnek a kénytelen volt 2000 franc kártérítést fizetni, megállapított fellépési elmaradásáért. — Ernst Henrik újra a berlini operához szerződött, de csak egy évre. — A párisi főrabbi, Zadok hírlapi uton gyűjtést indított a dunaszerdahelyi tüzezés által károsult zsidók javára, kiemelve, hogy a szerencsétlen családok az antisemitismusanak lettek áldozatai. — Rózs termécs-fenyegeti Angliát, a bosszas nagy hőség és szárazság tönkre teszi a vetéseket. — Cohen Lionel angol volt nagyrakereskedő meghalt, husz millió font sterlingnyi vagyont hagyva hátra.

Irodalom és művészet.

„A Magyar Ipar Utóttörő” czim alatt Dobrowsky és Franke kiadásában érdekes új könyv hagyta el a sajtót. Gelléri Mór állította össze a magyar ipar jeleseseinek élet és jellemrajzgyűjteményét, hogy az iparos ifjúság ez érdemes utóttörő példáján buzdulva a becsület, a tisztesség, a tökéletesedés terén igyekezzék fejlődni és haladni, hogy lelkesüljön az ipar fejlődésének nagy eszméjéért, hogy tanuljon a nehézségekkel megküzdni, ismerje meg a kitarítás jutalmát és barátkozzék meg azzal az eszmével, hogy nem mint közönséges munkások kell robot munkáját látni, hanem gondolkodnia kell ipar természetéről, le kell haladnia mesterségeitkaiba s tökéletesednie, a kor színvonalára kell emelkednie. Szerző az iparos-ifjúság buzdítására szánta művét, melynek olvasmányaiában ott találjuk az ipar régi jelesesei közül Sigmund Elek, Baliczay Imre, Ganz Abraham, Schlick Ignác, Rajka Péter, Madarasz András, Vidata István, Röck István, id. Kirner, báró Popper Lipót, Valeró Antal, a Felmagyerek, Szilágyi István, Streitmanner, Szentpétery József, Fischer Mór, Zahn J. Gy., a Trattner Károlyiak, Jellinek Mór, Szabóky Adolf sikerült arcképei és életrajzai mellett a mai élő iparos nemzedék kiválóbbjait is, különös tekintettel a nagyes kisiparra, a vidékre, sőt az erdélyi részekre is. A mű instructiv irányban van tartva, s az élet és jellemrajzok is változatosak, tanúságosak, oktatók. Szerző egy-egy fejezetet szentelt az iparral oly szoros kapcsolatban levő kereskedelem és forgalom jeleseseinek valamint az ipar szemlemi munkásainak is. (Ezek sorát Széchenyi, Kossuth és Trefort nyitja meg.) A mű célja, hogy ipariskolai vizsgálatok alkalmával, mint jutalomkönyv osztassék ki, de fontos szolgálatot tehet az ifjúság könyvtáraiban is; végre hasznossal foroghatja az önálló iparosság is, mert a mű egyuttal a kegyeletteljes elismerés kifejezése gyanánt is tekinthető. Szerző s sok fáradsággal összeállított s mint előszavában maga mondja — folyóvát kiegészítésre és tökéletesítésre váró művét Trefort Agostonnak, a Magyar ipar lelkes pártfogójának ajánlotta. A 21 ivre terjedő 82 sikerült arcképpel ellátott díszesen kiállított mű ára főzve 2 ftr, diszkötésben 2 ftr 50 kr.

A közönség köréből.*)

— **A marhák is pénzért isznak.** —

T. Szerkesztő ur!

Kérem becses lapjában helyt adni következő kis megjegyzéseimnek, mely bár lényegtelennek látszik, de a város érdekeit illetőleg mégis igen fontos.

A vásártérben levő ugynevezett czédula ház közvetlen közelében van egy közhasználatra szánt kut, melyet különösen vásár idején az állatok itatására vesznek igénybe.

Történik azonban ezen kútnál azon méltatlanság, hogy a czédulaházban lakó ács neje, minden alpnélküli díjjal kassza minden egyes darab állat után.

Tekintettel, hogy a vásáros nép már a vásártérre való megérkezése előtt követést és helypénzben adózik a város jogos jövedelméhez, rajlon nem hátrányára válik ugyancsak a városnak, ha még illetéketlen díjjak szedése által is terhelhetnek a vásárt látogatók?

Kíváncsán lenne, ha ezen eljárásnak eleje vétetnék, s az illetékes hatóság az ide vonatkozólag szükséges intézkedést haladéktalanul megtenné.

—r.—s.

Jótekonyság.

Pollák Ignác repszegi nagybirtokos ur és jelenleg aradi lakos, Repszegen unjonnan épült román görög keleti templom részére tornyóra készítés és fenntartás czéljára, mint alapsnak 100 ftrót ajándékozott. — Ezen összeg ajándékozásáért aláírott az egyházközség nevében nyilvános köszönetet hoz, miért is az egek urat tiszta lélekkel kéri, hogy a jó- és művelődési czélra adakozó urat kedves családijával együtt sok boldog esztendőig éltesse.

Repszeg egyházközsége műveltségi terén, koridőszakkal haladást mutat ezen tényekből is, hogy az 1882. évben egy törvényszék iskolatármestert épített, mely az egyház pénztárának 1000 ftra került. 1885. évben új templom építése kezdetét meg, mely még 1886. évben bevégezett.

Ezen építés 9000 forintot vett igénybe és az egyház pénztára véglegesen ki lett merítve.

Látván a fennemlített jótekonyság ur, bárha egyháznak keblén állni vallásos, hogy egyházunk pénztára üres, azonnal sietett annak gyarapításához járni, minthogy ezzel meg is előzött mindenkit a téren, mert ez az első összeg, melyet egyházpénztárunk be vett.

Repszeg, jun. hó 24. 1887.

Az egyházközség nevében:

Cornea Simon,
lelkész.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések.

A vetések állásáról a földmívelési miniszteriumhoz június hó 25-ig beérkezett hivatalos jelentések alapján a következőket jelenthetjük:

Buza: A Duna balpartján jól áll, a szemek a hűvös időjárás folytán lassan, de jól fejlődnek; a buza levele sok helyen rozsdás ugyan, de ez a kalászt még nem érte. A Duna jobbpartján kalásza szépen fejlődött és minthogy a szemképződésre néve az utóbbi időjárás kedvező volt, általában véve közepért mért fog adni: Tolna- és Veszprémmegyében néhol közepen felüli termést ígér; leveleik helyenkint a rozsdá megtámadta. A Duna-Tisza közén szépen fejlődik, kövérebb földön.

*) E rovat alatt közöltékért a felelősség a beküldött illő.

deken a buza meg is dől, helyenkint a rozsdá mutatkozik; Bács-Bodrogban néhol a rovarok pusztítják, általában jó termés várható. A Tisza jobbpartján a gyakori esők és hűvös idő miatt keveset fejlődött, itt-ott megdől, állása különben jó, mig a tavaszi gyengebb áll, néhol rozsdás és üszögös is. A Tisza balpartján a multi beti esőzések miatt itt-ott megdől, a hűvös időjárás fejlődését lassítja.

A Tisza-Maros szögén a multi heti esőzések több helyen megdőlő kezd, Aradmegyében néhol a rozsdá a kalászt is már megtámadta. Temesmegyében csak a leveleken kezd mutatkozni, e buza szeme jól ki van fejlődve; általában véve jó termést ígér.

Az erdélyi megyékben a huzamos esőzés és hideg időjárás miatt a bujább buzavetéseket helyenkint megdőltek, Alsó-Fehér, Fogaras és Szolnok-Doboka megyében itt-ott a rozsdá és az üszög mutatkozik, a buza általában véve kalászt majd mindenütt ki-hányta és kivirágzott; Kolozsmegyében nagyon gyenge, állag véve közepért mért van kálászt.

Rózs: A Duna balpartján kellően nem bokrosodott, a szőlőt is sokat szenvedett, mindazonáltal többnyire kifutott kalással bír s itt ott érik már is; Liptó- és Trencsenmegyék egy részében megdől. A Duna jobbpartján rövid és ritka, szemfejlődése eléggé jó; közepért mért várható. Fehérmegyében néhol a viharok nagy kárt tettek benne. — A Tisza jobbpartján a jobb földéken levő kielégítő, a gyengébb földéken ritka s helyenkint apró, szeme azonban jól fejlődött. A Tisza balpartján a hűvös, nedves időjárás miatt lassan érik, helyenkint ritka, általában azonban jó termést ígér. — A Tisza-Maros szögén érik, szeme nagyobbára igen szép, Arad- Temes- és Torontálmegyében itt-ott már aratható lesz. Az erdélyi megyékben majd mindenütt elvirágzott és meg is szemetelt, de éréseben a hideg esős időjárás által akadályozva van, itt ott kalásza apró maradt; állag közepért mért remélhető.

Árpa: A Duna balpartján mindenütt kielégítő, ambar a hideg időjárás miatt sokat szenvedett. Hont, Liptó, Nyitra és Trencsen megyében egyes helyeken törpül. A Duna jobbpartján helyenkint egyenletlenül fejlődik, ritka és alacsony, de szépen kalászosodik; általában véve közepért mért ígér, Veszprém és Zalában néhol közepen felüli. A Duna-Tisza közén javult, kalásza szép, néhol azonban ritka és gazos. Pest-P-S-Kiskunmegyében helyenkint a rozsdá mutatkozik, közepért mért várható. A Tisza jobbpartján a nedves és hűvös időtől szenved, de kalászosodik, némely helyen sárgul és gazos, csak közép és helyenkint azon alóli termés várható.

A Tisza balpartján az ősi árpa igen szép, mig a tavaszi közepért mért ígér, lapályokon levő pedig gyengébb. A Tisza-Maros szögén arad, Temes és Torontálmegyében pár nap múlva kapálni fogják, az ősi átlag kielégítő, mig a tavaszi, különösen pedig a lapályon, gyengébb termést ígér. Aradmegyében néhol üszögös. Az erdélyi megyékben a hideg és sok eső miatt itt-ott megsárgult és elgázosodott, átlag közép termés várható.

Zab: A Duna balpartján alacsony, fejét hánnya. Árva, Liptó, Bács, Trencsen és Turóc-megyékben a hideg és esős, Nyitra és Pozsonymegyékben pedig a száraz időjárás miatt fejlődésben elmaradt. A Duna jobbpartján javult ugyan, de még mindig el van maradv, helyenkint gazos is. A Duna-Tisza közén kalászt hánnya, Jász-Nagykun-Szolnok-megyében néhol rozsdá mutatkozik, közepen aluli termés várható. A Tisza jobbpartján, dacára a kedvezőtlen időjárásnak, meglehetősen javult, itt-ott igen szép, néhol pedig ritka és gyenge. A Tisza balpartján javult, helyenkint igen jó, helyenkint gyenge és ritka. A Tisza-Maros szögén a hűvös és nedves időjárás miatt növekedés hátráltatva van, néhol igen szépen kalásza ment. Krassó-Szörény-megyékben helyenkint gazos. Az erdélyi megyékben sok megsárgult és elgázosodott, különben eléggé jól fejlődik s átlag jó közepért mért remélhető.

Repce: A Duna balpartján érésehez közeledik, kaszálása legközelebb megkezdhető, a termés gyenge lett. A Duna jobbpartján egyenletlenül érett, vágatása megkezdett, gyenge termést fog adni. A Duna-Tisza közén mennyiségileg közép, minőségileg közepen felüli hozammal bír. A Tisza jobb és balpartján gyenge termést ad. A Tisza-Maros szögén levagott, Temesmegyében holdankint átlag 2—3 métermázst adott, Torontálban valamivel jobban fizetett. Az erdélyi megyékben, Alsó-Fehérmegyében gyenge és silány, Maros-Tordamagyében jó.

Tengeri: A Duna balpartján fejletlen és alacsony. A Duna jobbpartján a hűvös időjárás miatt lassan fejlődik, helyenkint megsárgult. A Duna-Tisza közén apró, fejlődésben hátramaradt, a nedves hűvös idő miatt sárgul. A Tisza jobbpartján lassan halad, töltögetése a talaj nedves volta miatt hátráltatva van, Tisza balpartjának egy részén gyengébb áll, gazos és sárgul, mig a többi részén igen jó termésre ad kálászt, nagyobbára töltögetik. A Tisza-Maros szögén keveset adott, azonban eléggé sűrű, Temesmegyében itt-ott sárgul; töltögetik. Az erdélyi megyékben a hideg és sok eső miatt nagyobbázt megsárgult, első kapálása a tulnédvesség miatt még nem volt befejezhető, gyenge termést ígér.

Aradi pénztintézetek havi forgalmi kimutatása.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1887. évi június haváról.

Betételek:

Alladék mult hó végén	3101826.61
Betételek folyó hóban	145042.56
Összesen	3246869.17
Visszaftételek f. hóban	165855.03
Alladék folyó hó végén	3081014.14

Leszámitolás:

Váltótárca-alladék mult hó végén	1330862.86
Leszámitolt váltók folyó hóban	350826.10
Összesen	1681688.96
Bejárt váltók folyó hóban	323452.18
Váltótárca-alladék f. hó végén	1358136.78

Előlegezések kézi zálogokra.

Alladék mult hó végén	848130.62
Előlegezetett folyó hóban	107255.87
Összesen	955386.49

Bejárt előlegek f. hóban 132009.16

Alladék folyó hó végén 823377.33

Jelzálogos kölcsönök:

Alladék mult hó végén	636380.19
Előlegezetett f. hóban	5600.—
Összesen	641980.10

Törlesztett folyó hóban 6400.—

Alladék folyó hó végén 635580.19

Pénztári forgalom:

Alladék mult hó végén	65137.08
Betevetek folyó hóban	734195.17
Összesen	799332.25

Kiadások folyó hóban 734725.24

Pénztári alladék folyó hó végén 64607.21

Arad, 1887. július 1-én.

Az igazgatóság.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— Július 1. —

- Gabnamutak: tiszta buza legnehezebb 8 ftr 50 kr, közép 8 ftr 10 kr, kétézeres legnehezebb 7 ftr 10 kr, közép 7 ftr 80 krajczár, rozsa legnehezebb 6 ftr 20 kr, közép 6 ftr 10 kr, árpa legnehezebb 6 ftr — kr, közép 5 ftr 80 kr, zab legnehezebb 6 ftr — kr, közép 5 ftr 80 kr, retek-repce legnehezebb — ftr — kr, u kukorica 5 ftr 60 kr mkint.
- Liszt: legfinomabb 0-as 17 ftr 80 kr, legfinomabb 1. 15 ftr 40 kr, zsemlye 14 ftr 40 kr, fehér kenyér 13 ftr 60 kr, fekete kenyér 10 ftr 50 kr, rozsa 12 ftr 80 kr, tengeri — ftr — kr mkint. Dara tiszta zabos 17 ftr 80 kr, Árpa 16 ftr — kr mkint.
- Hüvelyesek: borsó 17 ftr 50 kr, bab 10 ftr 80 kr, lenese 13 ftr 20 kr, köleskása 11 ftr 60 kr, burgonya 4 ftr 80 mkint.
- Széna: 1. kötött legjobb 4 ftr 80 kr, közép 4 ftr 50 kr, közepen: legjobb 4 ftr 50 közepeszerű 4 ftr — kr egy mazzás.
- Küldött vagy ágyi szalma: legjobb 1 ftr 80 kr, közepeszerű 1 ftr 60 kr, egy mazzás.
- Takaralmányszalma: legjobb 1 ftr 80 kr, közepeszerű 1 ftr 60 kr, egy mazzás.
- Alomszalma: legjobb 1 ftr 20 kr, közepeszerű 1 ftr — kr, egy mazzás.
- Fa: bükk 3 ftr 15 kr, cser 3 ftr 15 kr, szilfa 3 ftr 10 kr, fenyő 2 ftr 50 kr, egy köbm.
- Hús: marha 52 kr, borjú 72 kr, disznó 48 kr, juh 32 kr, disznószőr 60 kr, szalonna 52 kr, vaj 1 ftr 20, olvasztott vaj — ftr — kr, egy kilo.
- Vegyesek: Borszesz 40 kr, tej 14 kr, fehér 6 bor 30 kr, fehér új bor 22 kr, vörös 6 bor 30 kr, vörös új bor 56 kr, ezet 6 kr, pálinka (szilva) 40 kr, sör 28 kr egy liter.
- Zöldeség: Kel (Kohl) 16 kr, kalarábi (Khole-rabi) 12 kr, vörös vagy cséklerépa 10 kr, sárga vagy murekrépa 14 kr, vereshagyma 12 kr, fokhagyma 20 kr, ezeller 16 kr, petrezselyem 14 kr, pastinak 14 kr, leveles-zöldes (Suppengrün) — kr, tojás darabja 2 kr, bors 1 ftr 60 kr, paprika 1 ftr 20 kr kilogrammonként, paradicsom — kr, saláta, — kr, 100 ugora — kr

Vegyes közlemények.

— **A magyar vasuti kötelek II. rész I.** V. VII. és XII. füzetéhez 1886. évi július hó 20-tól, valamint a X. füzetéhez 1886. évi október hó 20-tól érvényes szez, vas és acél, hajlított fából készült buntorok, gyorsárúknál feladandó élesztő küldemények, valamint kényszer és sósav szállítására a magy. kir. államvasutak, szab. osztr. magyar államvasutársaság magyar északkeleti vasut és első magyar gácorosági vasut némely állomásairól Orló és Zwardon, illetőleg Vidrány határszéli állomásokra (átmenetileg) kivételes díjszabásokat tartalmazó és a „Vasuti és közlekedési Közlöny” folyó évi 61. számában 33263. szám alatt közölt hirdetmény szerint érvényen kívül helyezett új díjszabási füzet lép életbe, mely a fent elsorolt árucikkek szállítására az említett határszéli állomásokra az új szállítási adó következtében fölemelt díjteleket tartalmaz. E díjszabási füzet példányonként 10 kr-ért a m. kir. államvasutak díjszabási osztályánál kapható. Budapestben, 1887. június havában. A részes vasutak nevében a magy. kir. államvasutak igazgatósága.

— **A boroszlói kir. vasutigazgatóság** állomásairól, a magy. kir. államvasutak bruck-szt.-jánosi vonalának állomásaira kő- és pírész, küldemények közvetlen szállítására 1886. évi február hó 1-től érvényes kivételes díjszabás-hoz f. évi július hó 1-én a VII. számú pótlék lép hatályba. Ezen pótlék a magyar szállítási adó felemelésének megfelelő teleket tartalmazza, melyek a díjszabási díjtelekeken felül beszedetni fognak. Pédányai a részes vasutaknál és a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában megszereshetők. Budapestben, 1887. június hó 29. Az igazgatóság.

— **Magy. kir. államvasutak.** Folyó évi július hó 1-én a magyar kir. államvasutak erdélyrészi egyes állomásairól Boszna, Bród és Zimony állomásokra átmenetileg szállítandó különféle árúkra vonatkozólag új átvételi díjszabás lép életbe

Árverési hirdetmény.

A borszenői kir. bíróság mint t. l. k. v. hatóság közli, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Mocz György és társai végrehajtást szenvedők elleni 606 frt 70 kr. tökéltetés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő a dúdú 124. sz. t. l. k. v. A. I. 1—6. sz. a. foglalt beltelkes ház és egynegyed külállományu földből álló ingatlanra az árverést 405 frtban eszennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi aug. hó 31-ik napján, d. e. 10 órakor Dúdd községhez tartozó megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 száz. készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvényozikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borszenőn, 1886. nov. 22-én.

A kir. bíróság, mint t. l. k. v. hatóság.

467—1.1

B a g y i k,
kir. járásbíró.

ÉN, CSILLAG ANNA

185 ctm. hosszú őrlási Loreley-hajammal, melyet az általam feltalált kezes 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajhullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajszálakat. Uraknál elősegít egy teljes erőszakálást, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szálaknak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megőrzi korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt. Postaküldés naponta a pénz előleges beküldése vagy postautóvétel mellett az egész világra.

CSILLAG és TÁRSA
Budapest,
király-utca 26. sz. 120

Ajánlati

tárgyalási hirdetmény.

A Kelmák község alsó határában és a Hoszsusó község alatt létesítendő

köpartvédművek

építési munkálatainak vállalat útján való biztosítása céljából ezennel zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

A vállalatot szabályozó szerződés tervezete, az általános és részletes építési feltételek tervezetek és egyéb tájékoztató adatok az aradi m. kir. fölyammérnöki hivatalnál (Aradon, óz-utca 27. sz. 1. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevő köteles a magyar nyelven szerkesztett ajánlatában világosan kijelenteni, hogy a helyi viszonyokat ismeri, a szerződési tervezetet és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes építési feltételeket megtekintette, megértette és azokat változatlanul elfogadja, köteles továbbá azon egységeket, melyek mellett a szóban forgó munkálatokat elvállalni hajlandó számokkal és betűkkel világosan és érthetően kiírni.

Az ajánlatok kellően bélyegzett, öt pecsettel lezárt és az ajánlat tárgyát képező munkálatokat jelző felirattal ellátott borítékban, melyhez egyúttal 870 frtnyi bánatpénznek készpénzben vagy ovadékképes értékpapírokban az aradi m. kir. adóhivatalban történt letételt tanúsító pénztári nyugta és a részletes építési feltételek értelmében szállítandó kövekből mintakó is csatolandó, az aradi m. kir. fölyammérnöki hivatalnál f. évi július hó 7-ik napjának d. e. 10 órájáig nyújtandók be.

A bánatpénznek az ajánlatokhoz készpénzben vagy értékpapírokban való csatolása meg nem engedtetik.

Az ajánlatok felbontása, melynél az ajánlattevők is jelen lehetnek, a jelzett napon d. e. 10 órakor a nevezett fölyammérnöki hivatal helyiségében fog eszközöltetni.

A fenti határozatoktól bármi tekintetben eltérő, vagy elkésve benyújtott, ugyszintén a táviratilag tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Aradon. 1887. évi június hó 27-én.

Az aradi m. kir. fölyammérnöki hivatal.

Juventius Antal,
kir. mérnök.

464—2.3

A borszéki

világhírű gyógy- és élvezeti savanyuvíz-üzlet

Páris, Trieszt, Bécs
s BUDAPESTEN
arany- és ezüst érmekkel
kijelölve.

HIRDETÉSE.

FÜRDŐJÉNY
június 15-től szept. 15-ig
gyorskocsis-üzlethelyezés Széchenyi, Posta- és Ártárda-állomás helyén.

A borszéki fürdő- és ásványvíz-üzlet igazgatósága az 1887. év május hó 1-től kezdve új alaku ásványvizes üvegekhezozott forgalomba.

Az új üvegek 1. 1.00 0.5 liter ürtartalommal birnak. Az üveg fenekén „Borszék” lenyomat olvasható; minden üveg az érme lenyomatát, a főkut fenyképét, a vegyelemzést és a gyógyhatányt tartalmazó címkevel lesz ellátva, fehér czink-kupakkal leszorítva „Borszéki savanyuvíz” körirattal és közepén egy fenyőfa alakjával. A hamisítás ellenőrzése szempontjából a dugók „Borszéki-víz” sűtéssel vannak ellátva.

Főraktár Arad és vidéke részére

Elias Armin

urnál.

Borszék, 1887. május hó.

391—5.6

Fürdő és ásványvíz-üzlet igazgatósága.

472—1887. g. sz.

69. v. 1—3

Árverési hirdetmény.

1. A, heti piacokon és a három országos vásár alkalmával felállitható u. n. Laczkonyhákban a bor-, sör- és pálinkamérési jog gya korolhatásának és 2. a vásártéri korcsmának 1887. évi november 1-től egy vagy több évre leendő bérbeadása iránt f. évi július hó 5-én d. e. 10 órakor árverést tart a gazdasági szék.

Kikiáltási ár 700 frt és 476 frt. — Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban. — Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. — Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. — Az írásbeli ajánlatok borítékain megjegyzendő, hogy az melyik bérletre vonatkozik. — Az árverési feltételek a gazdasági szék elnökénél, az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

Sérvben szenvedőknek.

Ajánlom kitűnő szerkezetű
ruganyos és angol-francia

aczel-

sérvkötőimet

egyszerűk frt 4. — duplák frt 7—8, urak és nők számára. Ezek meggyógyítanak minden sérvet legrovidebb idő alatt, kellemesen simul a testhez. — hordozható éjjel-nappal s minden munka közben a nélkül, hogy a sérvben szenvedő hivatásában legkevésbé háborgatva lenne. Nagy választék valódi francia és amerikai gummi és halhólyagban (preservatív) tucatonként 3—4—5—7 frt női szivacsok 3—5 frt, valamint minden e szakmába vágó cikkek a legújanyosabb árak mellett.

Sérvkötőnél kérem megjelölni, hogy bal, jobb, vagy kétoldalú szükségeltetik-e, — valamint a testbőség. Kapható csak: 378—620 SPITZ G., keztyű- és sérvkötő-gyárnál. Budapest, Dorottya-utca 3. szám.

Huzás már július 22-én!

Kincsem

Sorsjegy á 1 frt.

11 sorsjegy csak 10 ft.

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 frt, 5000 frt, 20% levon. 4875 pénznyeremény.

467—7*

KINCSEM-SORSJEGYEK kaphatók:

WALLFISCH ARMIN urnál és e lapok kiadóhivatalában.

Árverési hirdetmény.

A városi színház-épületi bérházakban jelenleg 1. Horváth Ottóné által 900 forint évi bérért bérlet 1-ső számú bolthelyiségek, 2. Markovits Julianna által a déli homlokzat jobb szegletén 1350 frt évi bérért bérlet bolthelyiségek, 3. Ugyanaz által a déli oldalon, az első emeleten 120 frtért bérlet 4. számú 2 szoba, konyha és kamarából álló lakásnak, és 4. özv. Beszedits Antalné által 200 frt évi bérért bérlet 1 szoba és 1 előszobából álló emeletközi lakásnak 1887. évi november 1-től egy vagy több évre leendő bérbeadása iránt folyó évi július hó 5-én d. e. 10 órakor árverést tart a gazdasági szék.

Kikiáltási ár a fentebb kitüntetett bérösszegek.

Bánompénzül leteendő, a kikiáltási ár 10 százalékat pénzben, vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóval és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezártan, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. A zárt ajánlatok borítékain megjegyzendő, hogy azok melyik helyekre vonatkoznak. — Az árverési feltételek a gazdasági szék elnökénél az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1887. évi június hó 21-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

482—1887. g. sz.

67. v. 1—2

Árverési hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó, jelenleg 1. Holczner Benedek által holdankint és évenként 18 frt 10 krért bérlet birkás-dűlőbeli 299., 302., 303. és 304. számú 11¹⁰⁰⁰/₁₁₀₀ hold földnek, 2. Radován Koszta által évenként és holdankint 23 frtért bérlet birkás-dűlőbeli 305., 306. és 307. számú 13⁶⁷⁹/₁₁₀₀ hold földnek és 8. Maffey János által évenként és holdankint 18 frtért bérlet Markó-dűlőbeli 6⁷⁰⁰/₁₁₀₀ hold földnek 1887. évi október 1-től egy vagy több évre leendő bérbe adása iránt f. évi július 5-ik napján d. e. 10 órakor árverést tart a gazdasági szék. Kikiáltási ár a jelenleg is fizetett bérösszeg.

Bánompénzül leteendő a jelenleg is évenként fizetett bérösszeg 10 százaléka készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezártan, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árverési feltételek a gazdasági szék elnökénél az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1887. június hó 23-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

469—1887. g. sz.

68. v. 1—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége által építendő iskolával kapcsolatos munkák elvállalása iránt f. évi július 6-ik napján d. e. 9 órakor árlejtést tart a gazdasági szék.

Kikiáltási ár: föld- és kőműves munkára anyag nélkül 7848 frt 8 kr, csement-munkára 981 frt 12 kr, szobrász-munkára 397 frt, kőfaragó-munkára 2284 frt, ácsmunkára 4727 frt 70 kr, bádógos-munkára 708 frt 25 kr, asztalos-munkára 3288 frt 55 kr, lakatos-munkára 3365 frt 39 kr, üveges munkára 790 frt 69 kr, mázólos-munkára 378 frt 10 kr, szobafestő-munkára 465 frt 54 kr.

Bánompénzül leteendő az egyes kikiáltási árak 10 százaléka készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban. Az árlejtésekben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. — Az írásbeli ajánlatok lezártan, a szóbeli árlejtések megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. — A zárt ajánlatok borítékain megjegyzendő, hogy azok melyik munkára vonatkoznak. — A tervek, költségvetések és az árlejtési feltételek a gazdasági szék elnökénél, vagy Jiraszek Lajos építésznel az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1887. évi június hó 21-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.